

Lesbos fotografie reis

26 april – 3 mei 2018

Georganiseerd door:

www.birdingbreaks.nl

Algemeen

Afgelopen winter is het erg nat geweest voor lokale begrippen. Daardoor was er voldoende vocht voor een vroeg groeiseizoen. Omdat het voorjaar hier eerder begint en het groeiseizoen ook, is de vegetatie op het eiland een paar weken voor. Daarnaast is het warm voor de tijd van het jaar (tijdens de reis dagelijks 30-35 graden), waardoor de plas-dras gebieden en moerassen snel opdrogen. Door de hogere vegetatie en het snelle opdrogen, was het zaak de eerste dagen van de reis te besteden aan de nattere stukken. Door het warme weer is de vogelactiviteit na de tweede helft van de ochtend beduidend minder en wordt deze, net als het licht voor foto's, pas beter na vieren. De tijd midden op de dag hebben we dan ook vooral gebruikt om uitgebreid te lunchen en rustig aan te doen. Er is nog wel veel bloemenpracht te vinden in de berm, omdat veel boeren al bezig zijn met hun land te maaien en te hooien.

Het hotel waarin we verbleven was erg prettig, met nette kamers en prima eten (ruim aanbod en veel lokale gerechten ook). We zijn ook dit jaar weer met een relatief klein gezelschap. Met z'n vijven hebben we het eiland rond gereden, maar de scherpe ogen en oren hebben ervoor gezorgd hebben dat we veel hebben kunnen zien. Het verschil met een reguliere reis is ook dit jaar weer gebleken; minder gebieden, minder gericht op scoren van aantallen (toch 139 soorten gescoord), maar vooral mooie fotomomenten benutten. En het maken van mooie foto's is zeker gelukt!!!

Reisschema

Dag 1 – 26 april Amsterdam – Mytilini – Skala Kalloni

We verzamelen rond het middag uur op Schiphol, wat anders is dan eerdere jaren. De vlucht is rond drieën, in plaats van in de vroege ochtend. Iedereen is er en heeft er zin in. We checken in en gaan door douane met al onze apparatuur... (wat veel uitpakken en inpakken betekent). De vlucht is prima en door mee-wind zijn we er binnen drie uur vliegen. Als we de huurauto hebben opgehaald, is het al schemer. We zien vandaag dus niet veel vogels, maar missen door de middag vlucht geen halve nacht rust. Iets waar we de rest van de week plezier van gaan beleven.

Met een rit van ongeveer een uurtje komen we aan bij het hotel en kunnen we direct gebruik maken van het diner. Dat zint ons wel, want het is al wat later inmiddels. Na het diner bespreken we kort nog wat reis en eiland info en spreken af elkaar morgenochtend te treffen voor de eerste vogelwaarnemingen.

Dag 2 – 27 april Skala Kalloni e.o.

Nog voor het ontbijt gaan we op pad. Om 6 uur gaan we richting de Tsiknias rivier, waar we enkele tientallen bosruiters vinden, een groenpootruiter een woudaap en een paar ralreigers. De voor deze plek 'gewone' soorten als kleine zilverreiger, kleine karekiet en nachtegaal zijn ook vertegenwoordigd. De rivier bevat niet heel veel water en ook niet heel veel vogels. We gaan door naar de zoutpannen

en zien parallel aan de hoofdweg al bosruiters en steltkluten staan in het eerste zonlicht. Door in de bus te blijven met de deur open, kunnen we ze fotograferen zonder te verstoren, met schitterende beelden tot resultaat! De bosruiters gaan zelfs nog op de vuist met elkaar, spektakel! We rijden iets door maar komen niet verder dan een paar honderd meter waarna we zwarte ooievaar mooi dichtbij zien, en een groep sterns aan het jagen is. Er zijn zowel zwarte-, witvleugel-, als witwangsterns, samen met dwergstern, visdief en een groep lachsterns. Mooie waarnemingen en vele foto salvo's! We gaan naar het hotel om te ontbijten.

Eén van de jagende witvleugelsterns die we van dichtbij konden bekijken bij de zoutpannen (foto: K. Buitenhuis).

Na genoten te hebben van het ontbijt, gaan we via het doorsteekje achter de waterzuivering naar de zoutpannen. Onderweg zien we erg fraai een man roodkopklauwier en twee kleine klapeksters, naast diverse zwartkopgors, een steenuil en kuifleeuweriken. Bij de zoutpannen, stuiten we meteen op een groep van ongeveer 30 kemphebben, met een enkele temminck's strandloper en twee krombekstrandlopers (mooi in rood kleed). We proberen achter de bus vandaan foto's te maken en dat gaat aardig goed. Ook hier is een ralreiger aanwezig en diverse bosruiters. Als we naar de Alykes wetlands rijden, zien we een vrouw bruine kiekendief en een valk overvliegen... Helaas kunnen we niet zien welke soort het is. Bij de wetlands is het druk en zien we meteen waarom, er zijn twee sporenkieviten aanwezig, een niet alledaagse verschijning. Ook hier weer diverse bosruiters, een zwarte ruiters maar ook roodkeelpiepers en Balkan gele kwikstaart. Zwarte ooievaars vliegen over, maar het is relatief rustig voor deze plek. We rijden weer wat verder, tot achter de renbaan. Hier nog enkele roodstuitwaluwen en twee kuifaalscholwers op de oude pier. Als we terug rijden is het tijd voor een boodschap (water!) en lunch. Hiervoor gaan we aan het strand in Skala Kalloni eten, waar Griekse salades en omeletten worden geserveerd. De koele wind vanaf de baai doet ons goed en de inwendige mens ook. Gezien de hitte van vandaag en de gematigde vogel activiteit voor nu wordt een pauze voor gesteld tot 16 uur. Dan zal het kouder worden waardoor activiteit toeneemt en het licht ook beter zijn voor foto's.

Na de siësta gaan we op pad naar de Potamia vallei, waar we na een kleine tien minuten aankomen. Op het pad stoppen we enkele keren voor zwartkopgors, rotszwaluw en masker- en roodkopklauwier. Bij de brug zien we met name de maskerklauwier en rotszwaluw nogmaals erg fraai. Leuk! We kijken nog verder rond, maar het is ook hier erg rustig en nog steeds warm. Wel scoren we een buizerd en raaf die langs de rotskammen vliegen. Dan naar Madaros, waar we nu echt merken dat het begint af te koelen (het is ook al 18 uur). De merels zingen volop, maar we zien ook cirlgors zingend, baardgrasmus en een hop vliegt weg. Een roodkopklauwier en oostelijke blonde tapuit maken het feestje af. Even later vliegen nog een aantal casarcas over. Een aantal van de groep willen nog een stukje verder en een aantal blijven wachten. De paar die doorlopen, hebben nog de vierde klauwier soort van het eiland; de grauwe klauwier. Een mooi mannetje laat zich goed zien en benaderen. Als

we verder lopen stoten we een Aziatische steenpatrijs op. Deze vliegt weg en uit het zicht. De soort is een groepsdier en is zelden alleen. Na een korte tijd zien we een kopje boven het lage struweel uitkomen. Het diertje blijft rustig zitten in de dekking en laat zich beperkt fotograferen. We keren terug naar de auto, onder nog steeds een koor van vogelgeluiden. Als we aankomen bij het hotel is het al laat schemer en we sluiten snel aan bij het dinerbuffet. Vandaag oa lamsvlees en rijst, wat ons goed smaakt.

Als we gaan lijsten blijken we vandaag al met al zo'n 73 soorten te hebben gescoord! Dat is helemaal niet slecht voor een eerste dag met deze temperaturen! Moe en voldaan nemen we afscheid voor de nacht.

Bij Madaros komen we een Aziatische steenpatrijs op korte afstand. Best bijzonder, want we zien de soort niet ieder jaar, laat staan van dichtbij (foto: V. Nederpel).

Dag 3 – 28 april Zoutpannen, Ipsilou klooster en weg naar versteend woud.

Wederom vroeg uit de veren vandaag, voor de optionele voor-ontbijt-excursie. Dit keer meteen naar de achterkant van de zoutpannen gereden, de Alykes wetlands. De verwachting was dat deze plek 's morgens beter was, maar helaas was er niet veel meer dan gisteren. Wel wat bosruiters, overvliegende gele kwikstaarten en roodkeelpiepers was het wel. Bij het kanaal rond de zoutpannen een groep kemphennen met twee krombekstrandlopers. Ook een zwarte ooievaar, jagende visdieven en dwergsterns en natuurlijk steltkluten. In de pannen op grote afstand ook groepen met steltlopers, maar ook kluut, flamingo en kleine zilverreigers. Het weggetje achter de waterzuivering leverde kuifleeuwerik en grauwe gors op... Snel aan het ontbijt dan maar.

Na het ontbijt kijken we eerst even bij de plek waar gister roerdomp is waargenomen, maar helaas mogen we dit geluk niet proeven. Dan richting 'west', waar de laatste dagen regelmatig leuke dingen worden gezien. Het plan is alleen niet naar de kust, maar de leuke gebieden in het droge achterland. We stoppen eerst bij de Lardia vallei, waar we een paar nieuwe soorten waarnemen: rotsmus, winterkoning (komt beperkt voor op het eiland!) en pimpelmees. Ook hier zwarte ooievaar, cirlgors en rotswaluw. We rijden door en zien nog een mooi overkomende arendbuizerd, waarbij de kleuring goed zichtbaar is. Bij Ipsilou parkeren we en vangen we aan met de wandelronde. Er staat redelijk veel wind, waardoor de eerste helft vooral zang oplevert, onder andere van cirlgors, bruinkeelortolaan en boomleeuwerik. De raaf zien we regelmatig overkomen, met voer voor de jongen. Als we aan de westkant van de berg komen, en bovenaan zijn bij het klooster, lijkt alles aan die kant te zitten. Hier is geen wind en is het meteen merkbaar warmer. Binnen enkele minuten horen we balkanbergfluit, wielewaal, hop, oostelijke blonde tapuit, baardgrasmus en maskerklauwier. Ook zien en horen we een Aziatische steenpatrijs en kruipt er een scheltopusik! Een overdaad aan leven aan deze kant... Helaas

zien we lang niet zoveel als we horen.

Bij de auto even goed drinken en we rijden een paar kilometer door. Daar is de weg naar het versteend woud. Dit stukje is zeer geschikt voor diverse soorten van het droge westelijke deel van het eiland. We hebben geluk als we, ondanks de hitte, bruinkeelortolaan zien en izabeltapuit zien en horen. Ook zien we oostelijke blonde tapuit, diverse paapjes, een rotsklever en komt er een mannetje roodpootvalk voorbij. Lastig om foto's van te maken, maar mooie waarnemingen. Wellicht later in de week nog eens proberen. Als we besluiten de weg tot de entree van het park uit te rijden in hoop op bijvoorbeeld Aziatische steenpatrijs, worden we rijkelijk beloond. We zien wel twee maal de soort binnen enkele honderden meters, waarbij een zich uitgebreid laat bekijken. De afstand is ruim, maar desalniettemin zijn we blij met foto's van deze soort.

Op de eerste dag richting het drogere westelijke deel van het eiland, treffen we onder andere raaf en paapje (foto's K. Buitenhuis).

Het is inmiddels half twee en we zetten koers richting lunch in Sigri. We stoppen nog even voor een fraai zichtbaren slangenarend. Bij de taverna aan de haven genieten we van verse lokale calamares en vis salades. We besluiten naar het hotel te gaan en daar nog een pauze te pakken. Om 17.45 spreken we af om nog wat beter licht te benutten. En zo geschiedde.

Na de pauze rijden we eerst naar het Parakila moeras, waar we helaas alleen wat steltkluten en oostelijk vale spotvogels treffen... Ook komt er nog een arendbuizerd over gevlogen. Dan maar naar Agios Ioannis iets verder op. Daar is het tevens redelijk stil, maar zien we wel een roodborsttapuit, een nieuwe soort. Ook zijn er oostelijk blonde tapuit en vliegen er vele geelpootmeeuwen. We besluiten nog even te gaan kijken bij de rivier waar de roerdomp gezien was, maar wederom helaas. Nog even hebben we de hoop dat de herder met zijn schaapskudde die er het laatste natte sappige gras komt opeten iets leuks op stoot uit de bedding, maar helaas. Tussen de keien vinden we nog wel kleine strandloper en kleine plevier. We besluiten terug te keren naar het hotel voor het diner wat vanavond o.a. bestaat uit gevulde aubergine, gegrilde Turkse peper en aardappels met ham en kaas.

Als we bij het diner in het hotel de score opmaken, zien we dat we 25 nieuwe soorten hebben voor deze dag!

Dag 4 – 29 april Kalloni eo en Achladeri

Vandaag gaat de vroege excursie naar de tsikniasrivier en de zoutpannen. We bekijken de rivier vanaf de monding via het fort naar de hoofdweg. We vinden een variatie aan soorten; bergenden, een paartje wilde eend met jongen, grauwe klauwier, bosruiters en horen vele zangvogels als nachtegaal, oostelijk vale spotvogel, kleine karekiet, rietzanger, cetti's zanger en merel. We rijden naar de zoutpannen via de hoofdweg en maken meteen gebruik van het kanaal aan de hoofdweg zijde. Hier is hier windstil en het eerste licht schijnt erop. De aanwezig steltkluten en bosruiters laten zich mooi fotograferen! Als we verder gaan, zien we een paar purperreigers en de flamingo's staan niet ver weg dit keer. Als we verder rijden zien we vele kemphebben weer in het kanaal. Via waterzuivering gaan we terug met onderweg oostelijk vale spotvogel en een verre steenuil. Ook zien we een mannetje bruine kiekendief, vrouw grauwe klauwier en zwartkopgors, maar die laten zich niet fotograferen.

Na het ontbijt halen we wat boodschappen in het dorp en rijden via de hoofdweg naar de tsikniasrivier. Hier vinden we een ralreiger die zich laat fotograferen en vele bosruiters (zelfs een groep van ongeveer 35 stuks). We rijden via de weg achter de waterzuivering naar de pannen en hebben onderweg een zingende kuifleeuwerik naast de auto, een langs vliegende visarend, een groep zwarte

ibissen en een vrouw grauwe klauwier. Bij de zoutpannen zijn de kemphebben er nog steeds, met een enkele krombekstrandloper. We rijden door en zien een paar vorkstaartplevieren hoog rondvliegen. Je kunt, ondanks de afstand, ze duidelijk horen en herkennen. Bij de Alykes wetlands jaagt een witwangstern langs de weg, dus uitstappen en foto's maken. Het dier is druk met jagen en haalt allemaal capriolen uit, soms op enkele meters en op ooghoogte. Verderop vliegen ook witvleugelsternen, maar die blijven op afstand. In het plas-dras stuk zitten, naast vele bosruiters ook een zevental poelruiters, een vrouw zomertaling en zijn er vele roodkeelpiepers (ong. 40) en gele kwikstaarten aanwezig.

Langs de Tsiknias rivier treffen we onder andere ralreiger en bosruiters! (foto's K. Buitenhuis)

Sommige gele kwikken laten zich van dichtbij zien, waarbij we in ieder geval de 'gewone' en de Engelse gele kwikstaart kunnen onderscheiden. Even later rijden we door naar de renbaan, waar het lukt de wens in te willigen een roodstuitwaluw zittend te kunnen fotograferen. Het diertje zit naast de auto in het hek en gaat zelfs zingen! Super om zo te zien! Verder alleen kuifleeuweriken en op de terugweg nog een zwarte ooievaar op korte afstand. De vorkstaartplevieren laten zich nogmaals goed zien en een torenvalk vliegt over. Het is tijd op af te koelen op een terras aan de baai, waar we genieten van de omeletten en een fris briesje.

Aan het einde van de middag verzamelen we nog voor we weg kunnen, hebben twee deelnemers een boomkikker gevonden in het riet naast de weg voor het hotel. We kunnen er allemaal van genieten en foto's van schieten, wat een leuke vondst!

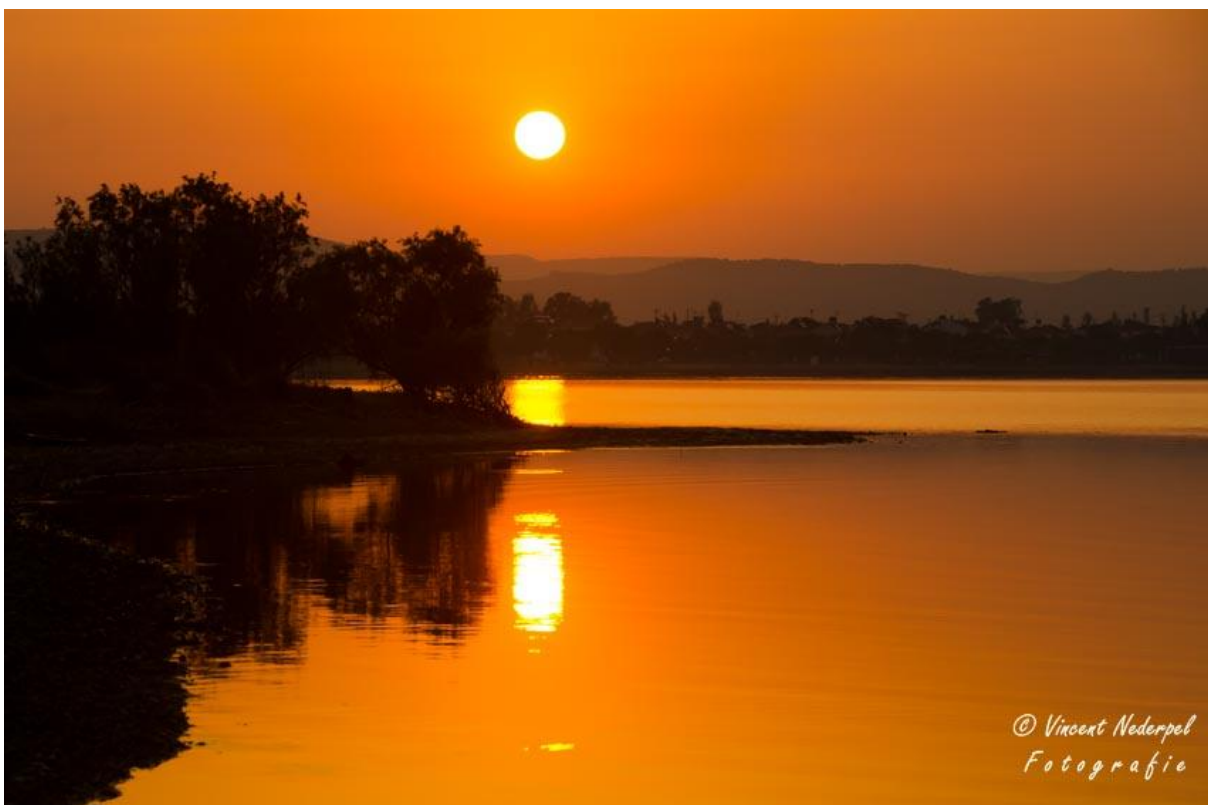
Als we vertrekken naar Achladeri, zien we onderweg een mooie arendbuizerd naast de weg, dus keren en terug. Het dier blijft even zitten voor wat foto's, vliegt naar de grond en pakt een hagedis oid. Als deze op is vliegt hij weg en cirkelt langzaam verder af. Door dan maar, en bij Achladeri parkeren we en gaan we richting de nestplaats van Turkse boomklever. In het naaldbos horen we een Europese kanarie en veel vinken. Nog voor de broedlocatie zien we al twee ouders van de Turkse boomklever met een jong wat gevoerd wordt. Even komt een van de ouders zelfs in de boom naast ons zitten. Helaas lukt het niet om foto's te maken, ze zijn te onrustig en dus helemaal geen foto's van activiteit rond de nestholte... Wel nog een boomkruiper en mooi paartje maskerklauwier welke wel lukt te fotograferen.

Een maskerklauwier bij het Achladeri bos (foto: K. Buitenhuis).

Als we in de richting van Kalloni rijden zien we nog een mooie man grauwe klauwier naast de auto. Helaas blijft hij niet lang genoeg zitten zodat iedereen hem kan fotograferen. Nabij zitten er nog een mannetje en een vrouwtje, samen met een kneu, grauwe gors en oostelijke blonde tapuit. We rijden iets verder naar Mesa, een plas op een vlakte met een riviermonding, en kijken op een verhoging erover uit. De zon zakt en krekels beginnen te luiden. Het is een mooie avond en een mooi plaatje om te zien. Helaas alleen wat blauwe reigers te zien en veel muggen... Ook springen er vissen bij de monding van de rivier het water uit. Het lukt een van de deelnemers er zelfs een foto van te maken, wat een korte reactietijd vraagt.

Als we besluiten door de rijden, stoppen we nog even bij Kalami. Dit blijkt een goede zet, wat als we uitstappen horen we meteen baltsende zomertaling. Ook zien we bosruiters en steltkluten, welke in het lage licht mooi uitkomen! Er roepen zelfs enkele waterrallen vanuit de vegetatie en af en toe gaat er een vlucht zomertalingen achter een vrouwtje aan dat opvliegt. Hoewel de achtergrond onrustig is, geeft het wel mooie plaatjes. Als het licht afneemt en de muggen activiteit toe, besluiten we te vertrekken richting dinerbuffet. Als het ons gesmaakt heeft en we maken de lijst op voor vandaag, hebben we 21 nieuwe soorten gescoord (totaal 119 soorten vogels) en vele foto's. Vooral de waarnemingen en foto's van de arendbuizerd en roodstuitzwaluw worden goed gewaardeerd. We nemen afscheid voor de nacht en zien elkaar morgen weer.

Ook de ochtend van onze vijfde dag begint mooi. Hier de zonsopkomst boven de baai van Kalloni (foto: V. Nederpel)

Dag 5 – 30 april Noordzijde van het eiland

We spreken af om 6 uur om te vertrekken voor foto's. Helaas staat de auto ingeparkeerd en kunnen we niet vertrekken naar de zoutpannen. Erg onhandig dat een collega-vogelaar niet inziet dat we hierdoor beperkt worden... We besluiten te gaan lopen langs de Christou rivier, nabij het hotel. Het estuarium van de rivier is al erg droog we hadden al gezien dat het er erg stil was met vogels. We zagen dan ook alleen twee strandplevieren, een oostelijke vale spotvogel, wat kuifleeuweriken, geelpootmeeuwen en visdieven. We zijn dan ook maar een uurtje weg en schuiven op tijd aan bij het ontbijt. Dat komt goed uit, want het plan is vandaag tijdig naar Kavaki te gaan. Dit is een klifkust in het noorden van het eiland, tussen Petra en Molivos. Als enige plek op het eiland komt Ruppels grasmus er voor. Als we er aan komen, zijn we niet de enige. We stappen uit en lopen langs de struwelen. Er zijn meerdere mannetjes actief en we kunnen er af en toe een zien zingen en fotograferen. Ook zijn er diverse baardgrasmussen aanwezig, een zomertortel, raven en een blauwe rotslijster. Boven zee zien we niet alleen Turkije liggen, maar ook geelpootmeeuwen, Adouins meeuwen, honderden Yelkouan pijlstormvogels, een paartje kleine torenvalk en een groep flamingo's vliegt voorbij. Heel leuke soorten en waarnemingen, en vele foto's. Direct naast de grasmussenplek is een koffiehuis gelegen op de

Tijdens onze aanwezigheid op Kavaki komt een vlucht flamingo's voorbij (foto: V. Nederpel)

helling. Hier gaan we rustig van gebruik maken. Met een kopje koffie/ thee en een stukje gebak kijken we uit over zee naar de langs vliegende geelpootmeeuwen en een enkele adouins meeuw. We gaan verder en zetten koers richting het reservoir van Paresma. Bij de afslag zien we meteen een roodkopklauwier op de draad zitten. Deze waterbak met zeil bekleed is landschappelijk niet fraai, maar trekt wel vogels aan. Er zijn dit keer meerkoet, bosruiter, bonte kraai, cirgors, casarca, blauwe reiger en veel geelpootmeeuwen aanwezig. Langs de weg zijn bloemen en het duurt dan ook niet lang voordat de ogen ook richting de grond gaan. Er is genoeg tijd om alle dambordjes, Griekse wimpelstaart, koningspage en gamma uiltjes te bekijken. Onderwijl komen nog een slechtvalk, kleine torenvalk en buizerd over. In de planten zien we ook baardgrasmus, grauwe klauwier en zomertortel. Dan is het tijd voor lunch, waarvoor we naar het schilderachtige Molivos gaan. Dit stadje is gebouwd op de hellingen rond het ford en kijkt uit over zee naar Turkije. Met wat zoeken vinden we een parkeerplaatsje en gaan eten in het haventje. De moussaka, inktvis en octopus smaken goed en als we uitgegeten zijn nemen we nog een half uurtje om het hellingdorpje te bekijken. Boven het dorpje horen en zien we vele gierzwaluwen en er wordt zelfs een alpengierzwaluw gezien. We rijden dan naar de noordkant van Molivos en rijden richting Eftalou en verder noordoostelijk. Deze kustweg gaat langs valleien en direct langs de steile kustlijn. Hoewel landschappelijk erg fraai, scoren we nog enkele vogels: roodborsttapuit, maskerklauwier, koolmees en bruinkeelortolaan. Het is inmiddels al einde middag en we rijden naar het hotel. Bij het diner kijken we weer terug op een mooie dag, met 6 nieuwe soorten! Moe en voldaan genieten we van onze nachtrust.

Dag 6 – 1 mei Weg Eressos-Sigri en Faneromeni

Wederom om 6 uur vertrek dit keer. Vandaag hebben we de weg tussen Eressos en Sigri gedaan. Omdat we daar met gunstig licht willen zijn en voordat het druk wordt, heeft de gids een take-away ontbijt geregeld, inclusief ijskoffie. We rijden door en stoppen niet om te vogelen onderweg, zodat we op tijd kunnen beginnen aan 'de weg'. De eerste stop is even buiten Eressos, waar een steenuil bekend is. Deze heeft zin om mee te werken en laat zich goed fotograferen. Gaaf om te zien, totdat een lokale man er bij komt en zijn werk gaat doen zodat de uil weg vliegt. Dan gaan we verder en komen met name in de eerste helft van de weg veel bruinkeelortolanen tegen. Ook zien we nog Smyrnagors en oostelijk blonde tapuit, welke zich soms goed laten fotograferen. Soms stoppen we even voor een overvliegende slangenarend, een landschapsfoto of een foto van vlinders. We zien onderweg regelmatig zwartkopgors, paapje en roodborsttapuit. Naar mate we lager komen in de Meladia vallei, komen we vaker insecteneters tegen als roodborsttapuit en soms ook grauwe klauwier. Bij het Meladia ford stoppen we en nemen we de tijd om de plek te beleven, ieder op zijn eigen manier. Bij de auto doorgang zitten badderende kneuen en een woudaap, bij de boomgaard een

Tussen Eressos en Sigri komen we regelmatig Oostelijk blonde tapuit tegen, zoals dit mannetje (foto: K. Buitenhuis).

koekoek, bonte en grauwe vliegenvanger, grauwe klauwier en maskerklauwier. Verder zijn er oostelijke Orpheusgrasmus, oostelijke vale spotvogel, grauwe gorzen, zwartkopgorzen, woudapen en diverse scheltopusiks.

Als we iets verder rijden, zien we een grote Ottomaanse adder langs de weg. We kunnen uitstappen, maar veel kans voor foto's krijgen we niet. Helaas.

Iets verderop zien we grauwe klauwier (man en vrouw), een balkanvliegenvanger, en vele zwartkopgorzen. Bij de kapel stoppen we nog even, daar vinden we rosse waaiersstaart en bonte vliegenvanger. Bij het sanatorium vindt een deelneemster een withalsvliegenvanger en vliegt er een onvolwassen man bruine kiekendief voorbij. De withalsvliegenvanger laat zich goed zien en van dichtbij fotograferen. Dan komen we bij Sigri en zijn toe aan een lunch en koude drank. Met uitzicht over de zee en baai bij Sigri komen we weer een beetje op krachten. We gaan nog even kijken bij Faneromeni, waar het vrij rustig is. We komen bij het strand oa casarca, oeverzwaluw, alpengierzwaluw, wielewaal en veldleeuwerik tegen. In en rond de boomgaardjes komen we zomertortels tegen, roodkopklauwieren, maskerklauwieren en groepje bijeneters en grauwe klauwier. Bij zowel upper als lower ford komen we bosruiters tegen en gele kwikstaart (Balkan- en gele *flava*). We houden het voor gezien en rijden via de hoofdweg richting het hotel. Moe en voldaan zijn we en het is stil in de auto. Een 20 minuten voor het hotel zien we nog een Moorse landschildpad langs de weg. We stoppen om het beestje uit de gevarenzone te helpen, maar fotograferen natuurlijk ook. Leuk, omdat het diertje zich niet laat storen door ons.

Een Moorse landschildpad doet zich te goed aan de berrplanten (foto: V. Nederpel).

In de lucht zien we een roofvogel, die maar moeilijk op naam te brengen blijkt. Met foto's erbij, komen we tot een slangenarend met lichte kop. Ook zien we nog arendbuiserd voorbij vliegen. Bij het hotel is mooi nog even tijd voor een douche of dergelijk, voordat we kunnen aanvangen met diner. Het is mooi geweest, we proosten op een succesvolle dag!

Dag 7 – 2 mei Metochi – omgeving Kalloni

Vandaag gaat de ochtendexcursie naar het meer van Metochi. Dit jaar zouden, naar vernemen, de klein waterhoenen goed zichtbaar zijn én er was van de week een roerdomp waargenomen. Dus, 6 uur vertrek en na 5 minuten in een schapenfile... We moesten voordat we bij Metochi aankwamen even wachten op de overstekende schapen, die weer naar de boerderij moeten om gemolken te worden. Ook dat is Lesbos! Bij aankomst bij Metochi de auto geparkeerd en meteen vliegen er ongeveer 20 bijeneters over, afkomstig van een slaapboom vermoedelijk. Het is nog schemerig en de zon is nog achter de bergen. Bij het meertje kiezen we een plekje tussen de andere vogelaars. Het is duidelijk dat ook zij iets hebben vernomen over waterhoenders. Gelukkig zijn het enkele auto's en gedraagt iedereen zich rustig. Al binnen enkele minuten zien we op een meter of 7 een klein waterhoen. Het diertje foerageert op insecten, lopend met z'n grote poten over de lisdodde en lies-

Bij het meer van Metochi hebben we geluk dit jaar, want er zijn diverse goed zichtbare exemplaren van klein waterhoen aanwezig (foto: V. Nederpel).

grassen. Het is een mannetje, maar al snel zien we ook een vrouwtje. Ondanks dat het nog schemert, maakt iedereen wel graag foto's. De vogeltjes lopen tussen de planten, maar soms ook vrij. Dit is een bijzondere situatie, wat ook zeker niet elk jaar zo waargenomen wordt! De camera's maken dan ook overuren op die momenten. Wanneer het diertje in de dichte vegetatie zit, vermaken we ons met woudapen, dodaars in zomerkleed, gaai en een overvliegende arendbuiserd. In het riet zitten veel vogels te zingen als kleine, en grote karekiet, rietzanger, Cetti's zanger en oostelijk vale spotvogel. Na zo'n twee uur aanwezig te zijn geweest, vertrekken we richting het ontbijt. Met koffie, Griekse yoghurt met muesli, ei met spek en dergelijk achter de kiezen, gaan we weer op pad. De bijeneters staan bij sommige deelnemers hoog op het lijstje, maar zijn nog niet naar bevrediging gelukt te fotograferen. Omdat de bijeneters pas de laatste paar dagen goed 'doorkomen' (grotere aantallen vogels tijdens trek) en er nu enkele plekken rondgaan in de wandelgangen als goed te scoren, gaan we die proberen. Via de rivier (waar we nog kort en ver weg een mannetje roodpootvalk zien) rijden we naar een plek en zien meteen al veel

Bij het meer van Metochi zijn ook diverse kleine karekieten aanwezig (foto:K. Buitenhuis).

vliegbewegingen daar. De bijeneters zijn er; in een boom, op de elektriciteitsdraden en in de lucht. Omdat uit de auto staan ervoor zorgt dat ze niet nabij komen, is het plan vanuit de auto te fotograferen. Dit lukt aardig, maar blijft lastig. Omdat de zon al erg sterk is en de temperaturen oplopen, besluiten we het hierbij te laten en een schaduwrijkere plek te bezoeken. We rijden naar Kalloni en gaan zoeken naar de dwergooruilen. Met moeite vinden we er uiteindelijk twee. Ze zijn, mede omdat de eucalyptus bomen hun schors al vervellen, erg lastig dit jaar. Helaas zitten ze niet vrij en relatief hoog. Minder fotogeniek, maar wel typisch voor de soort.

We rijden naar Skala Kalloni en gaan eten bij een tentje aan het strand: mooi uitzicht een een briesje zodat we de warmte anders ervaren. Om 17 uur spreken we weer af, zodat we de warmte overbruggen.

We gaan nogmaals naar de bijeneters, omdat dit toch wel erg hoog op het lijstje staat van de deelnemers en we nu de kans hebben. Bij de Tsiknias rivier zien we er ook al een aantal op de lijnen zitten, waarvoor we even stoppen. Bij het doorkruisen van de rivier zien we nog een mannetje Balkankwikstaart. Dan naar de bijeneter plek, zodat we een goede plaats kunnen kiezen met de auto. We zien meteen al veel activiteit, zowel dieren die zitten op prikkeldraad, als dieren die vliegen en jagen. Erg mooi om te zien en heel dichtbij en fotografeerbaar. De geheugenkaartjes worden vol geschoten. Leuk dat dit op de laatste volle dag nog lukt, gelukkig zijn de bijeneters op tijd aangekomen voor deze reis!

We maken de dag hier vol en keren rond half acht terug naar het hotel, waar we nog even oprispen voor het diner. Het hoogtepunt van de dag is duidelijk, het enthousiasme is nog steeds merkbaar. We kijken terug en komen op een totaal waargenomen aantal soorten van deze reis op 136. Morgen hebben we nog een halve dag voordat we naar het vliegveld moeten, dus nog even een toetje.

Dag 8 – 3 mei [locatie]

De laatste uren van de reis op het eiland. We vertrekken rond 6 uur en gaan naar Kalami, waar we graag nog een bezoekje wilde brengen. Het licht is nog flauw, maar wel van recht tegenover ons. Dit keer zien we één mannetje zomertaling balsen, maar ook een waterral langs de rietkraag. Een enkele steltkluut en een paar bosruiters zijn er ook en een grote karekiet zit iets verder op te zingen.

Het licht is hier niet mooi genoeg voor betere foto's en de activiteit is niet hoog. Dan maar aan de noordoost kant van de zoutpannen kijken. Hier rijdt net een auto weg en er zijn nog enkele steltkluten achtergebleven. Op de heenweg zagen we aanzienlijk meer vogels, maar het zei zo. Dan maar weer een stukje opschuiven; langs de zoutpannen op naar achteren. Het is er rustig langs het kanaal, maar wel aantallen kleine steltlopers in de pannen en een tweetal zwarte ooievaars in het kanaal. Achterin is niet veel activiteit, dus op tijd terug. Richting het hotel zien we enkele bijeneters, en bij de rivier zit er naast de bijeneters nog wat in de boom. We kijken goed en zien dat het een rosse spreeuw is! Dat is een hele leuke soort om nog te kunnen zien. Helaas is het van korte duur, want deze vliegt snel weg. Gelukkig wel enkele foto's kunnen maken. We rijden opgetogen terug naar het ontbijt.

Na het ontbijt ruimt ieder zijn koffer in en checkt uit. We kunnen nog een paar uur vogelen, dus dat willen we zeker benutten (ondanks de +30 graden).

De bijeneters gister zijn erg goed bevallen, dus dat smaakt naar nog meer. Als we bij het ford komen van de rivier, zien we wederom de rosse spreeuw! Wat een geluk! Het is ver en op de elektriciteitsdraden, maar toch. Er zijn meerdere vogelaars aanwezig en zichtbaar blij met de waarneming. We rijden door naar de bijeneters en parkeren de auto. Er staat nog een auto en we genieten volop. De vogels vliegen en zitten regelmatig en beginnen met nestgangen her en der.

We genieten volop van de bijeneters en hun luchtacrobatiek (foto's: K. Buitenhuis).

Dan zien we een hop, en nog een. Ze lijken elkaar aan te vliegen terwijl ze door de lucht gaan. Het is kort, maar wel heel gaaf om te zien! Dan vliegt de ene naar een boom en de ander weg. Het lukt om enkele foto's te maken, maar bij sommige helaas ook niet... Balen.

Als het warm wordt, rijden we verder en gaan de rivier over. Het is rustig met weinig foto kansen. Bij de zoutpannen zien we een ralreiger en een paar bosruiters. Bij de bocht is er ook een zwarte ibis aan het foerageren. We rijden door tot de entree van de zoutpannen, waar we gewezen worden op een griel. De tweede nieuwe soort voor vandaag.

Er vliegen witwang- en witvleugelsterns, dwergsterns en visdiefjes. Dit geeft stof tot foto's van duikvluchten, langs vliegen en verschillende achtergronden. Dan zien we ook twee vorkstaartplevieren jagen, heel leuk.

Nabij de zoutpannen treffen we zowel witwangsterns die jagen op insecten als dwergsterns die jagen op kleine visjes (foto: K. Buitenhuis).

Als een ieder voldaan is, gaan we lunchen. Nog een keer zitten met elkaar op het terras aan de baai. We lijsten voor vandaag alvast af en concluderen de eindstand: 138 soorten.

Na de lunch hebben we nog tijd voordat we richting vliegveld moeten. Dan nog maar even in de schaduw van de bomen zoeken naar de dwergooruilen. We vinden er weer twee, op dezelfde plekken en helaas niet meer. Wel zit er een zanglijster te zingen, een soort die we nog niet eerder hadden waargenomen. De eindstand wordt dus 139 soorten! De kijkers gaan in de tas en we gaan richting het vliegveld, waar we zonder oponthoud ruim op tijd aankomen. We doden wat tijd met lezen tot we vertrekken. Helaas heeft het vliegtuig een technisch mankement, waardoor we wat vertraagd vertrekken. De vlucht gaat gelukkig wel soepel en we komen rond middernacht aan op Schiphol. Als we afscheid hebben genomen, gaat een ieder huiswaarts met een hoofd vol indrukken en mooie ervaringen.

Met vriendelijke groet, uw reisleader,

V. Nederpel (3 mei 2018)

Korte fotoreportage met enkele aanvullende foto's.

Veel waarnemingen van kwak hebben we niet kunnen doen deze week, maar wel een keer een overvliegend exemplaar wat vastgelegd is (foto: K. Buitenhuis).

Soms is het een soort die een foto bijzonder maakt, soms het gedrag. Zo hier met een jagende gierzwaluw op moment van het vangen van een insect (foto: K. Buitenhuis).

Op de laatste ochtend scoorde we nog een hele leuke soort: de roze spreeuw (foto: V. Nederpel).

We hebben regelmatig mooie vlinders, libellen en andere insecten gezien tijdens de reis, waaronder een aantal maal deze Griekse wimpelstaart (foto: V. Nederpel).

Al de vier klauwiersoorten die mogelijk zijn op Lesbos hebben we gezien, maar de grauwe klauwier misschien wel het meeste (foto: V. Nederpel).

Bij het genieten van de bijeneters, werden we aangenaam verrast door deze hop (foto: V. Nederpel).

Checklist van de waargenomen soorten tijdens deze reis:

LESBOS
26 april t/m 3 mei 2018

	Nederlandse naam	26	27	28	29	30	1	2	3
1	Dodaars				1			4	
2	Yelkouanpijlstormvogel					300			
3	Aalscholver			2	1				
4	Kuifaalscholver		2						
5	Blauwe Reiger		1	1	6	3			
6	Purperreiger		1		2		1		
7	Grote Zilverreiger		1		1			1	
8	Kleine Zilverreiger		x	x	x	x		x	
9	Ralreiger		5		3			2	1
10	Kwak			1					
11	Woudaapje		1		1		3	4	
12	Zwarte Ooievaar		4	5	5	4	1	2	3
13	Ooievaar	1	1	1	1	1		2	1
14	Zwarte Ibis				9			2	1
15	Europese Flamingo		x	x	x	x		x	x
16	Casarca		4		4	6	2		2
17	Bergeend		2	2	4	2			4
18	Wilde Eend				4		3	2	
19	Zomertaling				8				1
20	Visarend				1				
21	Slangenarend			2			2		
22	Bruine Kiekendief		1		1		1		
23	Buizerd		1	1		2	1		
24	Arendbuizerd			2	1		1	1	
25	Kleine Torenavalk			1		3	1		
26	Torenavalk			3	4	2	2		1
27	Roodpootvalk			1				1	
28	Eleonora's valk			1					
29	Slechtvalk					1			
30	Aziatische Steenpatrijs		2	2					
31	Watteral				3				1
32	Klein Waterhoen							3	
33	Waterhoen		2	6	8		3	4	2
34	Meerkoet				1	3		4	
35	Steltkluut		x	x	x			x	x
36	Kluut			x	x				x
37	Griel								1
38	Vorkstaartplevier				3				2
39	Sporenkievit		2						1
40	Kleine Plevier		1	2	3			1	

41	Strandplevier		3			2			
42	Watersnip				1				
43	Zwarte Ruiter		1						
44	Poelruiter				7				
45	Groenpootruiter		1						
46	Witgatje			1	1				
47	Bosruiter		25+	25+	50	3	5	25+	15
48	Oeverloper		1	1	1			1	1
49	Kleine Strandloper		1	1					2
50	Temmincks strandloper		1						
51	Krombekstrandloper		2	2	4				3
52	Kemphaan		30	30	30			1	5
53	Geelpootmeeuw		x	x	x	x	x	x	x
54	Dunbekmeeuw				1				
55	Audouins Meeuw					5			
56	Zwartkopmeeuw				3				
57	Lachstern		20						4
58	Visdief		x	x	x	x		x	x
59	Dwergstern		x	x	x				x
60	Witwangstern		3		2				1
61	Witvleugelstern		3		2				10
62	Zwarte Stern		1					1	
63	Rotsduif					x	x		
64	Zomertortel		3		2	10	15	3	1
65	Turkse Tortel		x	x	x	x	x	x	x
66	Koekoek						1		
67	Steenuil		1		1		2		
68	Dwergooruil							2	2
69	Alpengierzwaluw				2	1	1		
70	Gierzwaluw		x	x	x	x	x	x	x
71	Bijeneter		5		4		10	50	30
72	Hop		1	1					2
73	Kuifleeuwerik		x	x	x	x	x	x	x
74	Boomleeuwerik			1					
75	Oeverzwaluw						2	15	
76	Rotszwaluw		4	3					
77	Boerenzwaluw		x	x	x	x	x	x	x
78	Roodstuitzwaluw		2	3	4	5	10+		2
79	Huiszwaluw		x	x	x	x	x	x	x
80	Witte Kwikstaart		1	2	5	1		1	1
81	Gele Kwikstaart ('flava')				5		3		
82	Balkankwikstaart ('feldegg')		1			1	2	1	
83	Roodkeelpieper		5		40				1
84	Winterkoning			1					
85	Blauwe Rotslijster			1		1			
86	Merel		x	x	x	x	x	x	x
87	Zanglijster								1
88	Cetti's zanger		x	x	x	x	x	x	x
89	Rietzanger		1	5	5			5	
90	Kleine Karekiet		1		5			5	2

91	Grote Karekiet						5	5	1
92	Oostelijke Vale Spotvogel	x	x	x	x	x	x	x	x
93	Griekse Spotvogel						1		
94	Fitis				1				
95	Grasmus				1				
96	Oostelijke Orpheusgrasmus						2		
97	Rüppells Grasmus					3			
98	Oostelijke Baardgrasmus		2	5		6	1		
99	Grauwe Vliegenvanger			1			2	2	
100	Bonte Vliegenvanger						1		
101	Withalsvliegenvanger						1		
102	Balkanvliegenvanger						1		
103	Nachtegaal	x	x	x	x	x	x	x	x
104	Rosse Waaiersstaart						1		
105	Paapje			8	1		3	1	
106	Roodborsttapuit			5		5	10		
107	Tapuit					2			
108	Oostelijke Blonde Tapuit		3	10	2	5	15		
109	Izabeltapuit			3					
110	Koolmees	x	x	x	x	x	x	x	
111	Pimpelmees		x	x	x			x	
112	Turkse Boomklever				3				
113	Rotsklever			1			5		
114	Boomkruiper				2				
115	Wielewaal			2			2		
116	Grauwe Klauwier		1	1	4	3	8	10	1
117	Kleine Klapekster		2						
118	Maskerklauwier		3	3	2	2	3		
119	Roodkopklauwier		5	1		1	4		
120	Vlaamse Gaai		2	2	1	2	2	5	1
121	Kauw			10			25		
122	Raaf		1	3		5	1		2
123	Bonte Kraai	x	x	x	x	x	x	x	x
124	Roze Spreeuw								1
125	Spreeuw				1				
126	Cirlgors		6	3		3	2		
127	Smyrnagors			2			4		
128	Bruinkeelortolaan			10		8	25		
129	Zwartkopgors		4	3		4	50+	15	5
130	Grauwe Gors	x	x	x	x	x			x
131	Vink	x	x	x	x	x	x		
132	Groenling	x	x	x					x
133	Putter	x	x	x	x	x	x	x	x
134	Kneu			8	1		10		
135	Europese Kanarie				1	1			
136	Huismus	x	x	x	x	x	x	x	x
137	Spaanse Mus	x	x	x	x	x	x		
138	Rotsmus			5					

	Bijschrijfsorten								
139	veldleeuwerik				2		1		
140	engelse gele kwikstaart				2				1
	# soorten per dag	1	73	75	82	57	66	53	57
	# nieuwe soorten	1	72	25	21	6	9	2	3
	totaal # soorten	1	73	98	119	125	134	136	139
	Zoogdieren								
	perzische eekhoorn						1		
	Reptielen en amfibieën								
	hardoen		1	1		1			
	balkan ringslang								1
	ottomaanse adder						1		
	zweepstaarthagedis		1	1					
	boomkikker				1		1		3
	dobbelsteenslang		1						
	reuzenmaragdhagedis		1			1			
	lavantijnse meerkikker		5						5
	eupeese moerasschildpad			1					
	moorse landschildpad						1		